Nr. 10. Października 1931. CENA 70 GROSZY.

KRÓTKOFALOWIEC POLSKI

CENA 70 GROSZY.

KRÓTKOFALOWIEC POLSKI

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY KRÓTKOFALARSTWU POLSKIEMU
OFICJALNY ORGAN P. Z. K.

Rok III. Październik 1931 Nr. 10.

Redakcja i administracja: Lwów, ul. Zyblikiewicza 33.

Prenumerata roczna 7 złotych, — półroczna 3.50 zł.
Foreign 1 dol. yearly.

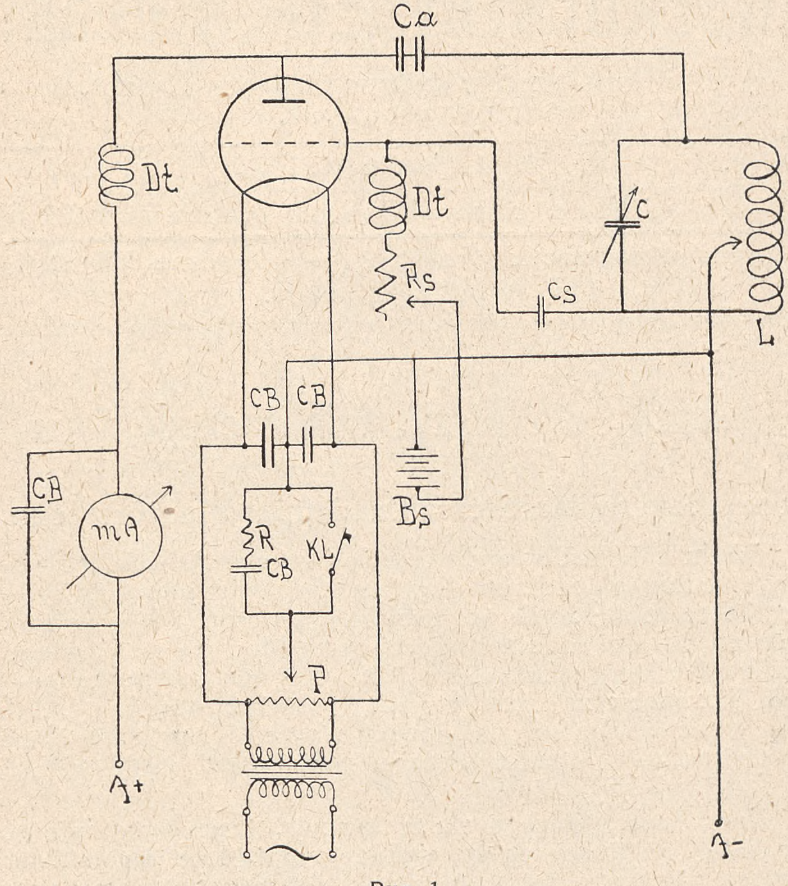
„Recepta" dla otrzymania ładnego tonu i jak największej stałości fali nadajnika amatorskiego.

Wielu z hamsów wybudowało sobie napewno już nadajnik według jakiegokolwiek opisu. Gdy nadajnik gotowy — doznaje zawodu; *xmitr* ani rusz, nie pracuje, lub wyprawia sobie co mu się podoba i nie chce poddać się woli hamsa. Cierpliwość hamsa trwa kilka dni, a gdy nie ma poprawy — jazda z *xmitrem* za piec, bo „on przecież nie idzie", lub praca rozpoczyna się na nowo. Wynik — ten sam. Inne „przestępstwa" hamsów podane są w opisie stacji SP1AT (K. P. nr. 4—5|31).

Inny hams, którego *xmitr* „ruszył", kręci i reguluje go tak długo, aż amperomierz wykaże największe wychylenie, a potem jazda cq de.....! Miast spodziewanego tonu *dc* ma tylko *rac* i falę niestałą, co powoduje, że w niejednym wypadku amator musi przerwać qso, ponieważ z pośród w ten sposób pracujących stacyj, nie może napowrót odnaleść swego partnera!

Chciałbym więc kochanym hamsom trochę dopomóc i podać kilka praktycznych wskazówek dla otrzymania jaknajwiększej stałości fali i tonu. Z góry nadmieniam, że nie jestem żadnym teoretykiem, i to, co tu podaję, czynię na podstawie doświadczeń praktycznych, przeprowadzonych po części na podstawie artykułów różnych czasopism zagranicznych. Jako *xmitr* do omówienia przyjmuję układ Hartley'a, gdyż jest najprostszy w budowie i w razie „strajku" nie

mamy tak wiele części do skontrolowania (rys. 1). A więc rozpoczynajmy:

Rys. 1.

Przy budowie *xmitra* amatorskiego, który ma odpowiadać dzisiejszym warunkom, w pierwszym rzędzie należy pracować w kierunku uzyskania maximum stałości fali. Największą stałość fali zapewnia *xmitr* sterowany kryształem; nie wiele gorzej pracuje *xmitr* o wzbudzaniu obcem, którego lampa sterująca pracuje małą mocą. Jednakże i *xmitr* samowzbudzający „trzyma" dobrze falę, o ile jest prawidłowo wykonany.

Koniecznem jest, by nadawca kontrolował swój *xmitr* na fali własnej tegoż, do czego nie koniecznie potrzebny jest „Monitor". Po wyregulowaniu *xmitra* wystarczy odbior-

nik przenieść do innego pokoju (odległość powietrzna 8-10 mtr.) i odbierać swoje własne „audycje". Odbierać należy bez anteny i ziemi!

WSKAZÓWKI OGÓLNE: Części składowe muszą być pierwszorzędnej jakości. Najstaranniej i silnie zbudowany być musi obwód drgający, gdyż od jego wykonania bardzo zależy stałość fali. Dla stałości fali koniecznie potrzebnem jest, by używać dużych pojemności w stosunku C|L. Wartość samoindukcji nie może jednakże być za małą, gdyż w tym wypadku sprawność *xmitra* bardzo maleje. Cewki należy wykonać z grubego drutu miedzianego lub rurki miedzianej (o ile możności posrebrzane) o przekroju 4 do 7 *mm*; średnica cewek 7—10 cm. Połączenia muszą być wykonane starannie tak, by uniknąć drgań mechanicznych przy wstrząsach itp., co pociąga za sobą niestałość fali i falowanie tonu! Drut dla połączeń miedziany, posrebrzany, o przekroju 2—3 *mm* Kondensatory stałe i obrotowe dobrego fabrykatu i wytrzymałe na przebicie. Opór siatki stop! To przecież najważniejsza część naszego *xmitra* i musimy ją bliżej omówić.

OPÓR SIATKI dobiera każdy z hams, który jeszcze nie pracował *xmitrem,* według opisu stojącego mu do dyspozycji. To jest błędne! Musimy mieć możność regulacji oporu, gdyż dla każdej lampy jest on inny. Nawet przy nadajnikach symetrycznych należy używać dla każdej lampy osobnego oporu siatki. Doskonale nadają się do tego celu opory silitowe 15-20.000 ohmów, jakich używamy w prostownikach anodowych.

Kontrolę oporu siatki przeprowadzamy w ten sposób, że nastawiamy go mniejwięcej na wartość w danym opisie podaną. Następnie uruchamiamy nasz *xmitr* przy nieco wyższem napięciu anodowem jak dla lampy dopuszczalne i przeprowadzamy kontrolę „Monitorem" lub za pomocą odbiornika na dolnej harmonicznej n. p. dla pasa 40 mtr. kontrolujemy na pasie 80 mtr., lub jeśli to jest nie możliwe, na pasie 160 mtr. Mając ton jako tako wyregulowany, przystępujemy do kontroli stałości fali. W tym celu zmniejszamy stopniowo napięcie anodowe, co pociągnie za sobą zarówno zmianę tonu jak i zmianę fali. Napięcie anodowe zmniejszamy tak długo, aż *xmitr* przestanie drgać i notujemy sobie, o wiele fala się zmieniła (podziałki na skali „Monitora" lub odbiornika) i po drugie, przy jakiem napięciu *xmitr* przestał drgać.

Po dokonaniu tego zmieniamy opór siatki i obserwujemy, czy fala przy stałem zmniejszaniu napięcia anodowego się zwiększa lub zmniejsza i kiedy *xmitr* przestał drgać.

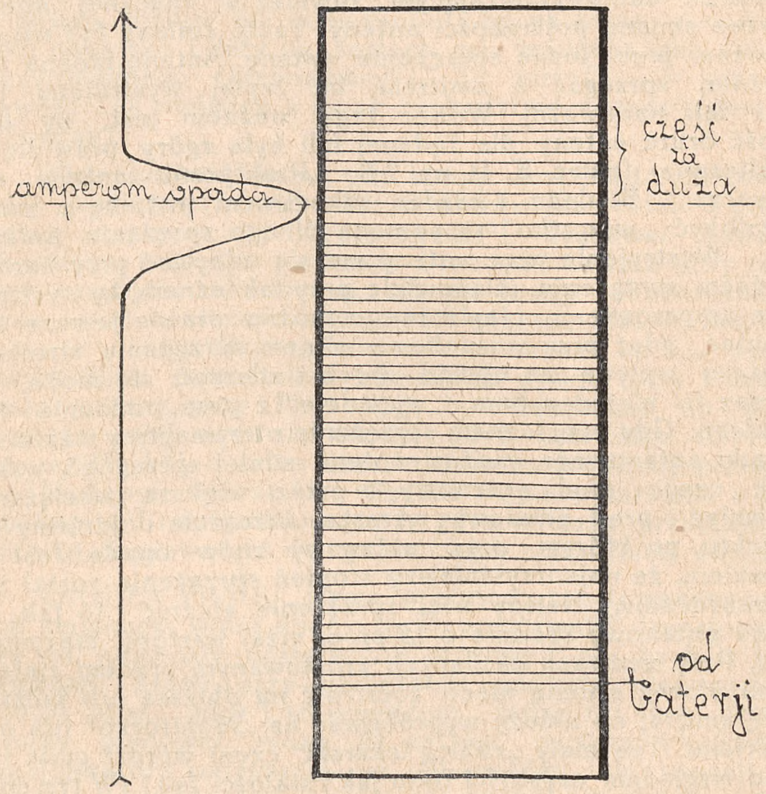
Gdy fala podczas zmiany napięcia anodowego tym razem się mniej zmieniła i zerwanie drgań nastąpiło dopiero później t. j. przy mniejszem napięciu anodowem jak poprzednio, jesteśmy na dobrej drodze. Manipulację tę przeprowadzamy różnemi wartościami oporu siatki i staramy się osiągnąć jaknajwiększą stałość fali przy zmienionych napięciach anodowych. Zauważymy, że zrywanie drgań nastąpi z polepszeniem stałości fali przy stale niższem napięciu anodowem. Lampa nadawcza będzie pracowała już przy zupełnie niskiem napięciu anodowem, przy napięciu tak niskiem, że z początku nie dalibyśmy temu wiary.

Tę samą manipulację powtarzamy po otrzymaniu prawidłowej wartości oporu, przy pomocy dość silnie sprzężonego obwodu absorbcyjnego (falomierz) i nie będzie nam sprawiało wiele trudności, by na podstawie nagromadzonych doświadczeń otrzymać najkorzystniejszą wartość oporu siatkowego.

Teraz kontrolujemy również obwód absorbcyjny, który nam służy za sztuczną antenę i staramy się uzyskać kompromis między stałością fali przy zmienionych napięciach anodowych, a sprawnością anteny, przyczem staramy się uzyskać jak największą stałość fali. Podwyższenie stałości fali i tonu na koszt sprawności anteny. wychodzi tylko na naszą korzyść.

DŁAWIKI wys. cz. Najlepszy dławik to jednowarstwowa cewka cylindryczna. Dławik ma być nawijany z najcieńszego drutu (0,15 do 0,2 m|m) w podwójnej izolacji jedwabnej i na rurkach trolitowych, tekturowych itp. również o małym przekroju (1 1/2 do 2 cm). Ilość zwojów dla pasa 40 mtr. 80-100. Dławiki kontrolujemy w ten sposób, że uruchamiamy nasz xmitr, sprzęgamy obwód absorbcyjny i kawałkiem gołego drutu, który trzymamy w ręce (uważać żeby xmitr nas nie „uderzył" hi!) przesuwamy po dławiku, rozpoczynając od strony doprowadzenia prądu. Gdy dławik jest za duży, w pewnym punkcie amperomierz w obwodzie absorbcyjnym (lub lampka) będzie opadał, by po przejściu tego punktu znów osiągnąć swoją pierwotną wartość. Ilość zwojów pozostałych po przejściu tego punktu odwijamy; gdy dławik jest za mały nie osiągniemy tego punktu i musimy odpowiednią ilość zwojów dodać. W każdym razie lepiej jest wykonać najpierw dławik o większej ilości zwo-

jów, gdyż odwijanie idzie łatwiej, jak dowijanie. Rys. 2 podaje dławik za duży.

Rys. 2

KONDENSATOR SIATKOWY ma posiadać wartość około 1000 cm, kondensator anodowy (sprężenia zwrotnego) podwójną wartość kond. siatk., a więc 2000 cm. Dla bezpieczeństwa łączymy szeregowo 2 kondensatory (rys. 1).

KONDENSATORY OBROTOWE mają posiadać podwójny odstęp płyt, pojemność 200-500 cm. Bardzo łatwo można sobie samemu wykonać taki kondensator ze starego kondensatora 1000 cm. Nadmieniam tutaj, że wyregulowałem mój xmitr (zasilany prostowanym prądem zmiennym) do tonu „fb cc t 9" i gdy włączyłem w obwód drgający kondensator zwyczajny ton natychmiast spadł do t!!

ODGAŁĘZIENIE ŚRODKOWE cewki obwodu drgającego przesuwamy tak długo, aż otrzymamy maximum prądu

antenowego przy minimum prądu anodowego. W ten sposób osiągniemy największy stopień sprawności naszego xmitra.

ANTENA NADAWCZA. Zmiana fali nastąpić może przy xmitrze samowzbudzającym również w znacznej mierze przez zmianę pojemności anteny. Takie zmiany fali usunąć można przez luźne sprzężenie anteny. Antenę można tem luźniej sprzęgać z xmitrem, im lepiej wystrojony jest do fali nadawczej. Wobec tego ważnem jest, by długość drutu anteny dla żądanej fali była zgóry prawidłowo obliczona (patrz K. P. nr. 7-8. „Praktyczna antena nadawcza"). Błędnem i bardzo szkodliwem jest, by z xmtra wydobyć „wszystko" za pomocą silnego sprężenia anteny.

Wystrojenie więc anteny ma się odbywać przy bardzo luźnem sprzężeniu, mianowicie przy tak luźnem, by wychylenie amperomierza cieplikowego można prawie jeszcze odczytać, gdyż przy stosunkowo silnem sprzężeniu strojenie anteny wpływa na obwód drgań i zdarzyć się może, że przez to niejeden ham „wypadnie" z pasa, obecnie tak małego. Gdy przy luźnem sprzężeniu otrzymaliśmy maximum prądu antenowego, można antenę silniej sprzęgnąć, wskutek czego prąd antenowy, a przez większe obciążenie również i prąd anodowy wzrasta. Wreszcie dojdziemy do punktu, po którym prąd antenowy znów opada. Jest to znakiem, że najkorzystniejszy stopień sprzężenia został już przekroczony. Należy więc sprzężenie zluźnić i to tak, aż prąd antenowy spadnie o 15 proc. niżej wartości maxymalnej. Przy xmitrach zasilanych prostowanym prądem zmiennym można antenę nieco rozstroić na dłuższą lub krótszą falę xmitra, co należy wypróbować na „Monitorze" lub odbiorniku. Ten mały „zabieg lekarski" czyni wprost cuda tak pod względem czystości tonu jak i stałości fali! (W ten sposób otrzymuję „cc" na Hartley'u, hi).

Po wyregulowaniu xmitra i anteny dobrze jest usunąć wszelkie przyrządy pomiarowe z obwodu antenowego, gdyż niepotrzebnie absorbują energję. Niejeden z hams mógłby mieć ton „fb dc", ale on przecież „musi mieć" w antenie włączoną lampkę kontrolną i w dodatku silnie sprzężoną anteny, a potem dziwi się, że miast wołania „CQ" ładnym tonem, wychodzi z xmitra: tiu ti tiu ti tiu tiu ti tiu!

LAMPA NADAWCZA. O ty biedna lampko! Jak się z tobą nasi hams obchodzą? Posiłek w postaci napięcia anodowego miast 300 V, otrzymujesz 500 V i więcej, jako drugie danie niedostateczne napięcie siatkowe i jako deser miast n. p. 4 V napięcia żarzeniowego, otrzymujesz 5·6 V! „Krzyczysz" biedna lampko, „wyjesz", ostrzegasz twego

„chlebodawcę“ przez „nietrzymanie“ fali i dostarczanie złego tonu, ale to wszystko nic, bo przecież musisz zamiast 10 wattów wydać 25! Tak pracujesz przez krótki czas tylko, by potem przejść do „wieczności“, by po tobie pozostały tylko nazwisko i daty na kartach qsl, wypisane ręką twego „bezwzględnego chlebodawcy“!! To żarty? — o nie, to prawda! Tak niejeden z hams obchodzi się ze swoją lampą nadawczą!

Więc kochani hams, gdy lampa jest 20-to wattową, lepiej „wyciągnąć“ z niej tylko 15 wattów. Żarzenie o 5 proc. wyższe napewno jej nie zaszkodzi*). Stosować zawsze prawidłowe napięcie siatkowe. Pracować zawsze przy niższem napięciu anodowem, niż dla lampy dopuszczalne, przez co również zapewnimy sobie większą stałość fali, no i „żywot“ lampy. Szczególnie należy zważać na to, przedewszystkiem przy stałem obciążaniu anody (przy kluczowaniu anteny, przy fonji itp.), by niedopuścić do zbyt mocnego rozgrzania się anody, gdyż powoduje to zw.) „spacer“**) fali, o czem sam miałem możność się przekonać. Następnie dobrze jest włączać najpierw żarzenie a potem dopiero napięcie anodowe, gdyz w razie przeciwnym może to doprowadzić do rychlejszego zniszczenia włókna!

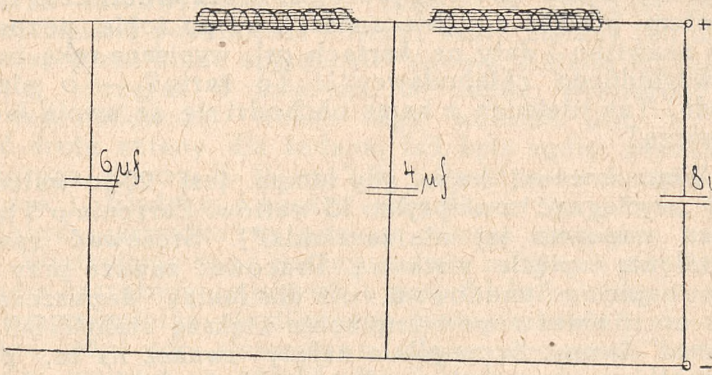
ŹRÓDŁA PRĄDU. Hams pracujący prostowanym prądem zmiennym winni dbać o to, by prostowniki, transformatory itd. posiadały dostateczną rezerwę t. zn. by były tak obliczone, ażeby przy obciążeniu napięcia nie spadały o 40-50 proc., gdyż i to powoduje „ładne tiu tiu“. Jeżeli chcemy pracować mocą 20 wattów, musimy zbudować transformator conajmniej na 40 wattów lub więcej by w razie przejścia z Hartley'a na xmitr symetryczny, nie obawiać się przeciążenia prostownika. Dla żarzenia lampy prostowniczej należy używać osobnego transformatora żarzeniowego.

FILTR. Dla filtra wystarczy odpowiedni dławik i kondensator 4 uF przed i 6-8 uF za dławikiem. Polecamy również zablokować odgałęzienie środkowe transformatora prostowniczego kondensatorami 0,1 u F. Bardzo dobrze pracuje mój filtr z podwójnym dławikiem. którego używam

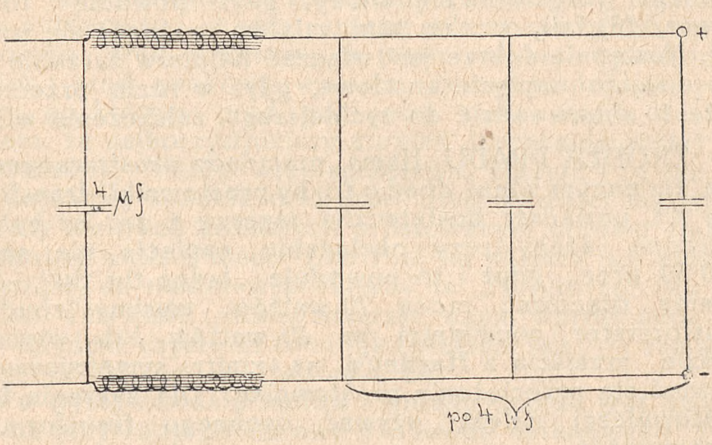
*) O ile lampa posiada włókno torowane lub tlenkowe, nieznaczne przeżarzenie faktycznie nie szkodzi. O ile jest ono jednak wolframowe, przeciążenie 5 proc. powoduje zmniejszenie trwałości lampy o około 50%! Należy zatem być ostrożnym! (Przyp. red.)

**) Nie identyfikować ze słowem „spacer“ (z angielskiego), wyrażającem fale negatywną w nadajnikach „cc“ i innych. (Przyp. red.)

w układzie według rys. 3 lub rys. 3a. Kondensatory winne wytrzymać 3-krotne napięcie robocze!

Rys. 3 a

Rys. 3 b

ŻARZENIE LAMP. Przy żarzeniu lamp nadawczych prądem „ac" należy używać za miast środkowego odgałęzienia transf. żarz. lepiej odpowiedniego potencjometru (400-600 ohmów). Obie połowy potencjometru należy zablokować kondensatorami 2000 cm do 0,1 uF, zależnie od mocy xmitra; 2000 cm to granica najniższa. Należy zwrócić uwagę, że prawidłowe ustawienie potencjometru jest dość krytyczne; nie może on jednakże brakować w żadnym xmitrze o żarzenia prądem „ac", gdyż jest ważnym czynnikiem dla otrzymania dobrego tonu!

Mała uwaga dla „ac" hamsa. Gdy ham pracujący jeszcze na „ac" (a niestety mamy jeszcze takich), wyreguluje swój xmitr według powyższych wskazówek, t. j. dobierze prawidłowy opór siatki i doprowadzi do tego, że xmitr jego pracuje już przy bardzo niskiem napięciu anodowem, to może być pewnym, że fala jego nie będzie więcej przeszkadzała, jak xmitr telefoniczny. Ham pracujący na „ac" ma w swoim transformatorze najlepszą kontrolę co do prawidłowego oporu-siatki. Gdy bowiem transformator, który w innych wypadkach pracuje spokojnie, przy pracy silnie huczy, wówczas opór siatki jest za mały, co wywołuje bardzo szkodliwe fale uboczne.

Pracując przez pewien czas na „ac" wyśrubowałem" mój xmitr tak dalece, że otrzymałem ton t 5 do t 6, naturalnie „fb"! Nie chcę przez to powiedzieć, że hams mają pracować na „ac", lecz chciałem tylko wykazać, co przez prawidłowe wyregulowanie xmitra można osiągnąć. Nadto zmusił mnie do tego jeden z polskich amatorów, który co pewien czas pracuje na „ac", lecz jego xmitr jest tak źle wystrojony, że w czasie jego nadawań nie mogę uzyskać żadnego połączenia, gdyż fala jego pokrywa całkowicie pas amatorski!

Fonją nie będę się zajmował. gdyż na to są nasi foniści! Chciałbym tylko nadmienić. że przy fonji sprzęga się antenę mocniej tak, aż amperomierz cieplikowy znów opada. Przy *xmitrze* samowzbudzającym następuje przy modulacji qsx, *xmitr* zabiera szeroki pas częstotliwości, a możliwość qrm jest większa! Nasi foniści przyznają mi chyba rację! Przecież niejeden z nich idzie ze swoją fonją w eter, jakby ze stawem rechocących żab! Vy sri dr hams, ale to prawda. A więc dla fonji używać *jaknajstaranniej* filtrowanego prądu „dc" i specjalnych *xmitrów* fonicznych, a najlepiej *xmitr* sterowany kryształem!

Powyższa „recepta" dotyczy wszystkich *xmitrów*, nie wyłączając „cc", gdyż kryształ nie jest na to, by do budowy *xmitra* używać różnych starych, używanych części, gdyż „cc" i tak „trzyma" falę! Mój „Hartley" pracuje pod gwarancją lepiej niż niejeden „cc"! Nadajnik „cc" dopiero wtedy jest dobrze zbudowany i wyregulowany, jeżeli ton jego bardzo czysto dzwoni, jak gdyby ktoś wybijał znaki na szklance.

C. d. n.

SP1AT-SP3BW-PL698.

QSO wkd w czasie od 1. sierpnia do 30. września 1931 r.
Pas 40 i 20 m. Xmtr: Hartley 15 w. Receiver: O-V-1-2. Ant. Fuchs: 38 m.

ANGLJA:	g2qb, g2zq, g5cv, g5gd, g6gv.
AUSTRJA:	uo6xt.
BELGJA:	on4je.
CZECHOSŁOWACJA:	ok1kj, ok2si, okx1wk, xok1ap.
DANJA:	oz7wo, oz7nh.
HISZPANJA:	ear94, ear169.
HOLANDJA:	pa0ta, pa0ux.
JUGOSŁAWJA:	unp1.
NIEMCY:	d4brv, d4dbd, d4etb, d4fce (2qso), d4ggg (3qso), d4hol, d4kup, d4lpp, d4mpr (3qso), d4nai, d4nzb, d4nfp (2qso), d4uai, d4vni (4qso), d4vri, d4xxx.
POLSKA:	sp1ab, sp3cd (2qso), sp3je, sp3ol (6qso), sp3sg.
ROSJA:	euxrs, xeu5kf.
RUMUNJA:	cv5x, cv5xw.
WĘGRY:	haf3bs, haf3ep, haf3fp.
WŁOCHY:	i1id.

QSO wkd w czasie od 1-go do 31. października 1931 r. 40 i 20 m. b.
Nadajnik Hartley 15-30 wat; odbiornik o-v-1-2:

ALGIER:	fm8db,
ANGLJA:	g2hp, g2hd, g2io, g2kb, g2sa, g2wp, g2yc, g2zq, g5fv (2 qso), g5pl (3 qso), g5zn, g5zz, g6ba, g6bs, g6cl, g6gl, g6pp, g6uf, g6us,
AUSTRJA:	uo8yy,
BELGJA:	on4dg, on4gq, on4ipk, on4jf, on4kd, on4oz, on4rnd, (2qso),
CZECHOSŁOW.:	ok1aq, ok1sw, ok2nr,
DANJA:	oz7bl, oz7hl, oz7k (3 qso), oz7ss, oz8a,
FRANCJA:	f8cwl, f8ds, f8eft (2 qso), f8ej, f8fn, f8na, f8rhj, f8sft,
HISZPANJA:	earfy, ear1k, earmc, earz, earz3, ear5x, ear16, ear37, ear104, ear113, ear121, ear200,
HOLANDJA:	pa0az, pa0cor, pa0eal, pa0jw, pa0mm, pa0nn (2 qso), pa0rk, pa0tt,
JUGOSŁAWJA:	un7cc, un7pp (3 qso), un7vv,
NIEMCY:	d4afj (3 qso), d4bby, d4cht, d4csl, d4czv, d4feb, d4foe, d4ftl, d4idu, d4mow, d4mpr (3 qso), d4nal, d4nuz, d4nzb, d4rdp, d4rfp, d4rkw, d4uao, xd4vob,
NORWEGJA:	xla1s,
POLSKA:	sp1ac, sp1ah, sp1ba (2 qso), sp1bc, sp3ba, sp3cd, sp3ln, sp3mk, sp3ol (12 qso), sp3oy (6 qso),
ROSJA:	eu2nx, eu5ach, eu5kao, eu5rsx, eu6kag, eu9ad, eu9bc,
RUMUNJA:	cv5x,
SZWAJCARJA:	hb9j, hb9q, hb9v,
SZWECJA:	sm6vr, sm7sg, sm7vf, sm7wa, sm7yg,
TRANSJORDANJA:	zc6jm,
WĘGRY:	haf2d, haf3g, haf3bi, haf3fp, haf9p, hef9r,
WŁOCHY:	i1id.

KOMUNIKATY KLUBOWE

Komunikat Lwowskiego Klubu Krótkofalowców.

Nowi członkowie.

Przystąpiły do L. K. K. następujące stacje:
232) PL. 290 z siedzibą we Lwowie.
233) SP3DA z siedzibą we Lwowie.
Pod L. 231 wpisano prof. T. Malarskiego, członka honorowego L. K. K. (ob. sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia).

Sprawozdanie biura QSL za wrzesień.

We wrześniu przekazano ogółem 1146 kart QSL, w tem 622 z kraju i 524 z zagranicy dla krajowych hams.

Komunikat biura QSL.

Stacje: SP1A, SP1RS, SP1GN, SP1K, SP2WW, SP2RR, SP3X, SP3D, SP3WU, SP3XS, SP3XX, SP3UU i SP3XSP — są proszone o podjęcie nadesłanych do nich kart QSL, ewentualnie o wskazanie do którego z klubów karty mają być skierowane. W razie niepodjęcia kart do 1. lutego 1932 r., zostaną one zwrócone biurom zagranicznym.

Doroczne Walne Zgromadzenie L. K. K.

W dniu 18. X. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie klubu, Zgromadzenie odbywało się w lokalu klubowym przy ul. Zyblikiewicza 33. rozpoczęło się zaś o godz. 9.45. Przewodniczył Prezes, inż. A. Ebenberger. Porządek dzienny obejmował następujące punkty:

1. Sprawozdanie Zarządu.
2. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
3. Wybór władz L. K. K. na rok 1932.
4. Wnioski i interpelacje.

W imieniu zarządu wygłasza sprawozdanie sekretarz p. Jan Ziembicki. Sprawozdanie obejmowało okres od ostatniego zwyczajnego Walnego Zgromadzenie w dniu 12. X. 1930. Z kolei wygłasza sprawozdanie sekretarjatu i biura QSL. Sprawozdanie kasowe z ramienia zarządu referuje skarbnik p. W. Stefan, zaś sprawozdanie „Krótkofalowca Polskiego" wygłasza redaktor p. Z. Bartz.

Protokół i sprawozdanie Komisji Rewizyjnej odczytuje z ramienia tejże komisji Inż. St. Bogucki, poczem stawia wniosek o udzielenie absolutorjum ustępującemu zarządowi.

Po krótkiej dyskusji wniosek Komisji rewizyjnej uchwalono, udzielając absolutorjum zarządowi i skarbnikowi L. K. K. Uchwalono też wniosek Komisji rewizyjnej co do ujednostajnienia systemu prowadzenia ksiąg klubowych, oraz wniosek zarządu, o udzielenie podziękowania Gen. Popowiczowi i Gen. Czumie za umożliwienie uzyskania lokalu.

Zwracamy uwagę wszystkich zainteresowanych na zmianę adresu zarówno redakcji, jak i administracji „Krótkofalowca Polskiego": Lwów, ul. Zyblikiewicza 33.

W dalszym ciągu dyskusji omawiano sprawę p. Chybińskiego oraz szereg aktualnych. W końcu na wniosek inż. J. Osuchowskiego przełożono pkt. 3 porządku dziennego na koniec Zgromadzenia, zaś przystąpiono do pkt. 4-go.

Uchwalono wniosek p. Z. Bartza o zmianę § 10. statutu L. K. K. na brzmienie: „Zarząd Stowarzyszenia składa się z prezesa, 2 wiceprezesów, sekretarza, skarbnika i 4 członków. Do czynności Zarządu należy prowadzenie korespondencji i rachunkowości, oraz prowadzenie organizacji ruchu krótkofalowego członków L. K. K. i zwoływanie Walnego Zgromadzenia. Korespondencję, dokumenty handlowe i finansowe oraz legitimacje członkowskie podpisuje prezes lub wiceprezes oraz sekretarz lub skarbnik; zaś korespondencję manipulacyjną i techniczną sam sekretarz. Kwity wpłaconych wkładek podpisuje skarbnik. Zarząd obowiązany jest zbierać się przynajmniej raz na miesiąc. Zarząd zwołuje prezes lub wiceprezes wyznaczony w jego zastępstwie. Na zewnątrz reprezentuje Stowarzyszenie prezes względnie wiceprezes".

Uchwalono w dalszym ciągu szereg wniosków dotyczących dalszego usprawnienia działalności zarządu i poszczególnych referatów, otwarcia trzeciego kursu morsego z wykładami teoretycznemi, sprowadzenia Callbooków, wysyłania członkom miejscowym kart QSL za osobną opłatą. W końcu przez aklamację wybrano członkami honorowymi Prof. T. Malarskiego i Inż. A. Ebenbergera.

Po krótkiej przerwie nastąpiły wybory władz klubu, które dały następujące rezultaty:

Wybory zarządu:

Prezes: Inż. J. Osuchowski (SP3HF), I Wiceprezes: Mr. J. Niemczewski (SP3LN), II Wiceprezes: W. Korecki (op. SPPS), Sekretarz: J. Ziembicki (SP3AR), Skarbnik: J. Dradrach (PL286), Członkowie Zarządu: Dr. W. Tychowski (PL279) (Redaktor „Krótkofalowca Polskiego"), Dr. J. Hoffman (PL278), (Referent prasowy), Inż. J. Bogucki (SP3IV) (Bibljotekarz) i F. Kotowicz (SP3IT) (Gospodarz).

Wybory Komisji rewizyjnej: przez aklamację wybrano pp.: Dr. T. Vrabetza (SP3DR), Por. P. Chełchowskiego (SP3DF) i J. Zeizera (SR3DQ).

Wybory Sądu polubownego: przez aklamację przeszedł skład: Inż. A. Ebenberger (SP3DX), Prof. Z. Kwiatkowski (PL284), S. Kaczorowski (SP3DC), A. Pańków (SP3FC) i L. Rydzewski (SP3IE).

Administratorem „K. P." został p. S. Kaczorowski (SP3DC), zaś redaktorem technicznym p. W. Matzke (SP2HV).

Godziny urzędowe w lokalu przy ul. Zyblikiewicza 33.

PREZES:	wtorki od 18–19.
I WICEPREZES:	środy od 18–19.
SEKRETARZ:	czwartki i soboty od 19–20.
SKARBNIK:	wtorki, czwartki i soboty od 18—19.
REDAKTOR „K. P.":	czwartki od 19—20.
REFERENT PRASOWY:	czwartki od 19—20.
BIBLJOTEKARZ:	wtorki, piątki i niedziele od 18—19.
GOSPODARZ:	poniedziałki, środy i piątki od 18—19.

Popierajcie Wasze Pismo!

Urzędowanie rozpoczyna się w poniedziałek 26-go października 1931. Do czasu ustawienia w lokalu szafki na karty QSL, takowe będą wydawane w godzinach urzędowych sekretarza. Zamówienia na skrytki w szafce na karty QSL należy uskuteczniać już teraz!

Komunikat Krakowskiego Klubu Krótkofalowców.

Posiadaczom nadajników nierejestrowanych zwracamy uwagę na konieczność bezzwłocznego wnoszenia podań o rejestrację przez Okręg i P. Z. K. do Ministerstwa Poczt i Telegrafów w Warszawie, bowiem w przeciwnym razie nadajniki zostaną unieruchomione, a przeciwko posiadaczom tychże będą przez władzę wdrożone dochodzenia. Posiadacze odbiorników na krótkie fale muszą mieć zwykłe zezwolenie pocztowe, ważne równocześnie dla odbiorników na średnie i długie fale (Broadcasting).

Zarząd uprasza wszystkich członków, posiadających dowody swej pracy w postaci kart QSL, aby zechcieli egzemplarze bardziej interesujące i wartościowe w pewnej ilości (według swego uznania) przesłać pod adresem Zarządu Okręgu celem udekorowania lokalu Okręgu w dniu oficjalnego otwarcia. Po otwarciu lokalu przesłane karty zostaną w komplecie natychmiast zwrócone.

Niezależnie od tego uprasza się również wszystkich członków o nadesłanie swych **własnych kart QSL** w ilości 3-ch sztuk (w tem 2 opatrzone datami i podpisem) dla archiwum Zarządu Okręgu).

„Krótkofalowiec Polski" **Nr.** 4|5 i 6 zostaje równocześnie (bezpłatnie) rozesłany wszystkim członkom.

W razie nieotrzymania numeru do dnia 25. XI. b. r. prosimy o nadsyłanie reklamacyj wraz z podaniem dokładnego adresu do Sekretarjatu Zarządu Okręgowego, Kraków ul. Topolowa Nr. 6. II. p.

Reklamacje odnośnie do dalszych numerów, należy kierować wprost do Administracji Krótkofalowca Polskiego, ul. Zyblikiewicza 33.

Członkowie, którzy nie posiadają jeszcze legitymacji klubowej zechcą zwrócić się do Sekretarjatu kartką pocztową, przy równoczesnem podaniu: imienia, nazwiska, dokładnego adresu, zawodu, daty urodzenia, zapodania odnośnie do wykształcenia szkolnego, religji, narodowości oraz ewent. numeru i daty rejestracyjnych ich nadajników i odbiorników. Legitymacje zostaną wysłane bezzwłocznie i bezpłatnie. Członkom nadawcom zwracamy uwagę, że nasłuchy w lokalu Klubu odbywają się we środy, czwartki i soboty od godz. 17 do 19. Nasłuchy będą kwitowane kartami QSL stacji klubowej PL 700 ew. QSO kartami SP3OK oficjalnej stacji klubowej.

Stacja SP3OL w Katowicach jest stale czynna od godz. 6 do 7 i od 18-20 M. E. Z. i prosi wszystkich amatorów QSO i QSL za każdą otrzymaną QSL zostanie wysłany.

Stacja SP3OH Częstochowa prosi o nawiązanie fono-połączenia ze stacjami krakowskiemi. Stacja czynna jest w każdą niedzielę w godz. 8-12.

NASŁUCHY

SP3GR.

Komunikat nasłuchowy za miesiące kwiecień, maj, czerwiec, wrzesień i październik.

Algier i Tunis: fm8mst, fm8hi, fm8cfr, fm8jo, (fm8hs) (3 razy),(fm8cr), (fm8db), (fm8bj), (4 razy), (fm8do) (2 razy), (fm8msu), fm8ih, fm8lc. **Armenja:** au7kah, (au7urs), au7kac, au7ag. **Argentyna:** lu3de. **Australja:** vk2hc, vk2sk, vk2px, vk2br, vk2ms, vk2zk, vk2rx, vk2lj, (vk2xu), vk2xy, (vk2px), vk2xg, vk2lz, vk3my, vk3pa, vk3ka, vk3bz, vk3nm, vk3bb, vk3hk, vk3j, vk3gj, vk3bh, (vk4gk), vk5gr, vk5hg, vk5pk, vk5xk, vk5bo. **Azory:** (ct2an), ct2aa, (ct2aw), ct2ab, (ct2af), (2 razy). **Barbados:** (v1yb). **Belgja:** on4fr, on4jb, on4hb, on4mo, on4or, on4oa, on4hdb, on4jf, (on4abc), on4sd, on4ar, on4fe. **Brazylja:** py1cr, py2go, py2bn. **Ceylon:** (vs7ap), (vs7gt) (2 razy), vs7gj. **Chile:** ce2an. **Costa-Rica:** ti3xa. **Czechosłowacja:** ok1ap, ok2hx, ok2si, ok2ve, (fonja). **Danja:** oz1cc, oz2gk, oz5a, oz5m, oz7vp, oz1pl, oz1zh, oz1t. **Egipt:** (su1ch) (2 razy), su1aa (2 razy). **Ekwador:** hc1fg. **Filipiny:** ka1jm. **Finlandja:** oh1ba, oh1ni, oh1nf, oh2dsa, (oh2op), (oh2pg), (oh2ne), oh3nk, oh5ng, oh5of, oh5nk. **Francja:** f8tg, f8ex, f8tv, f8vv, (f8sz), f8wok, xf8aui, (f8tq), f8iqo, f8xc, f8ew, f8gq, f8rsb, f8arv, f8eb, f8ho, f8azi, f8cs, xf8tx, f8uk, f8ss, f8yl, f8myl, f8wq, f8xz, f8ph, f8lv, (f8sf), f8wb. **Gdańsk:** ym4zo. **Hiszpanja:** ear185, ear169, ear10, ear18, ear116, ear16, earmc, ear128, ear94, ear5x, (ear37). **Hong-Kong:** (vs6ae) (2 razy). **Holandja:** pa0ki, pa0tb, pa0oo, pa0opx, pa0ec, (pa0kw), pa0xf, pa0da, po0tt, (pa0mm), po0bx, pa0sy, pa0ld, pa0bs. **Irlandja:** (tf3tp), (2 razy), (tf3tr). **Irlandja wolna:** ei8b, ei2d, ei2g. **Irlandja:** gi6yw, gi6ym. **Indje:** (vu2ah) (3 razy), vu2bo, vu2cs, vu2fx, vu2of. **Japonja:** (j1dp) (2 razy), (j1ec) (2 razy), j5cc. **Jawa:** pk1, pk1jr, (pk2wj), pk3lq, pk3bm. **Kanada:** ve1nm, ve1bv, ve1ak, ve1br, ve1dr, ve1dw, ve2ap, ve2cx, ve2bd, ve3bm, ve3bk, ve5aw. **Kenja:** vq4msb, (vq4crf). **Kuba:** cm1by, cm2sh, cm2wd, cm2jno, cm2wa, cm8yb, cm8uf. **Łotwa:** yl3a, yl2ra. **Malej:** vs3ac. **Marokko:** (cn8mi) (2 razy) (cn8mk) (2 razy), cn8lgm. **Mezopotanja:** (yi1cd), yi1rm, (yi2dc), (yi6ht), yi6kr, (xyi6kr. (kurdystan). **Niemcy:** d4nzb, d4msg, d4rug, d4prg, d4bit, d4nuz, d4rol, o4aop, d4feb, d4fxr, d4foe. **Nigerja:** (fn2c). **Norwegja:** la1g, la1x, la2k, (la2z). **Nowa Zelandja:** zl2bx, zl2dn, zl2bg, zl3al, zl3ai, (zl3as), zl3cv, zl3kv, zl3ar, zl3cm, zl4oq, zl4ao. **Nowa Funlandja:** vo8mc. **Palestyna:** (zc6jm). **Peru:** (oa4z), (oa4c) (2 razy), oa4v, aa4j. **Polska:** sp1ax, sp1af (fonjo), sp1cc (fonjo), sp1kx, sp1yl, (sp1ab), sp3f, (fonjo), sp3ol, sp3ab (fonja), sp3sg (fonja), sp3ik (fonja), sp3di (fonjo). sp3ln (fonja), sp3dp, (sp3lz), sp3da, sp3fy, sp3lk, sp3dq (fonja), sp3ar, **Południowa Afryka:** zs4f, zs5c, zs6y. **Porto Rico:** k4kd, k4rj, k4bpf. **Portugalja:** ct1cw, ct1by, (ct1gu) (2 razy). **Rodezja południowa:** (ze1g)

KAŻDY KRÓTKOFALOWIEC POLSKI POWINIEN BYĆ WSPÓŁPRACOWNIKIEM SWEGO PISMA.

(2 razy). **Rosja**: eu2ec, eu2hl, eu2hs, eu5ec, eu9kab, eucskw. **Rumunje**: cv5or. **Stany Zjednoczone**: w1fh, w1cmx, w1bos, w1lk, w1caf, w1we, w1ff, w1gf, w1vs, w1csg, w1bks, w1akn, w1cps, w1zz, w1afc, w1bks, w1va, w1ek, w1ft, w1axx, w1bsm, w1apc, w1fv, w1akz, w1afn, w1fn, w1ara, w1dw, w1avl, w1auq, w1car, w1ajl, w1ra, w1wv, w1ae, w1ph, w1bux, w1mo, w1lz, w1asf, w1cjb, w1tw, w1aku, w1cpt, w1zm, w1zi, w1chr, w1ala, w1vv, w1acm, w1ccz, w1cot, w1an, (xw2ll), w2adp, w2bak, w2jd, w2csz, w2gf, w2buo, w2ccj, w2qf, w2apv, w2wv, w2cb, w2amt, w2cgv, w2atz, w2alw, w2avq, w2adf, w2aec, w2ayn, w2buy, w2fd, w2vo, w2qw, w2vd, w2cyx, w2el, w2apv, w2byt, w2cay, w2ccj, w2rs, w2cfo, w2cps, w2cgv, w2ff, w2jd, w2aal, w2cls, w2gx, w2bxa, w2bkg, w2mb, w2adn, w2bmd, w2kpo, w2asc, w2tp, w2tu, w2auw, w2dn, w3xog, w3gjd, w3wx, w3nn, w3ld, w3bbo, w3ro, w3zg, w3ajh, w3amp, w3pu, w3bbb, w3uy, w3jm, w4mj, w4akh, w4mk, w4bs, w6aw, w6bao, w6bax, w6qw, w6ohz, w6bio, w6byb, w6ecn, w6zs, w6bsn, w6ama, w6bip, w6dgq, w6qwu, w6wf, w6wg, w7ek, w7mb, w7aul, w8cpc, w8dw, w8ovo, w8asg, w8bsn, w8ti, w8dyc, w8rr, w8dld, w8cte, w8nb, w8box, w9adn, w9brx, w9gfz, w9ern, w9gfg. **Syberja**: (au1kcg), (au1ch), (au1ao) (4 razy), (au1bh) (2 razy), (au1kac), (au1ci), (au3ca). **Szwajcarja**: hb9m, hb9q, hb9y. **Szwecja**: sm3xj, sm5wj, sm6wl, sm6ua, sm6yg, sm7rv. **Sudan**: (st2d) (4 razy). **Sumatra**: pk4hh, (pk4aj) (2 razy). **Transjordania**: (zc1s) (2 razy). **Urugwaj**: cx2bt. **Węgry**: haf3vf, haf3av, haf3mx, haf3cx. **Wielka Brytanja**: g2xh, (gx2fm) (Okręt w drodze z Jawy do Adenu). g2ma, g2ax, g2az, g2by, g2hx, g2nm, g2xt, g2sl, g2am, g2yo, g2xt, g2vv, g2dz, (g2hh), g2et, (g2yd), g2tk, (g2ig), g2uv, g2lz, g2wp, g2bm, g2zz, (g4bk), g5by (fonja), (g5sy) (4 razy), g5is, g5qf, (g5vn), (g5ns), g5vn, g5sr, g5fa, g5rq, g5rx, g5mu, g5pl, g5dd, g5ni, g5lp, g6vp, g6cl, (g6yc), (g6pp), g6hk, g6np, (g6yl), g6bb, g6co, g6rc, g6yk, g6pm, g6rq, g6pa, g6xq, g6fo, (g6bs), g6zj, g6gd, (g6gz), g6xj, (g6gs), g6pk, (g6sy). **Włochy**: i1coo, i1ri, i2ao, i2ab. **Różne**: cr9an, (x83ns), cr7am, zd2a, ct6j.

S P 3 C Y (Łódź).

Komunikat nasłuchowy za miesiące maj, lipiec i wrzesień 1931.
Nadajnik: Hartley, odbiornik: Schnell O—V—2.

Anglja: (g2io), (g2vh) — 2 razy, g5bz, (g5gy), g5cv, (g5yh),
Austrja: (uomm), uolcm, (uo6xt), (uo6wr), (uo8yy) — 3 razy,
Belgja: (on4gu) — 2 razy, on4lo, (on4wc), on4wał, (on4kt — 2 razy,
Czechosłowacja: (ok1wk), (ok2aj), (ok2at) — 2 razy, (ok2ma) — 2 razy, (ok2va), (xok2op),
Danja: (oz1k), (oz1us), oz2rs, (oz3h), (oz5m), (oz7hl), (oz7p), (oz7ss), (oz9a),
Estonja: (es3wq),

Finlandja: (oh1b), (oh1ni), (oh1ns), (oh2ca) — 17 razy, oh2oa, (oh2oi), (oh2dtt), (oh2ph), (oh2pm), (oh5nh), (oh5nk),

Francja: f8pvz, (f8dd), (f8er), (f8ew), (f8gh), (f8hut), f8ja, (f8ld), (f8pv), f8pvz, (f8pz), (f8uk),

Hiszpanja: ear-98, (ear-151), ear-182, ear-185,

Holandja: (pa0kj), (pa0mp), (pa0oj), (pa0pdh), (pa0zed),

Irlandja: (ei8g),

Japonja: j1ct,

Jugosławja: (unp1) — 2 razy, (xun7pp),

Niemcy: d4aav. (d4abp), (d4apg), (d4csi), (d4cxz) — 2 razy, (d4egm), (d4ffw) — 2 razy, (d4ftl), (d4idu) — 2 razy, (d4jju) — fone, (d4jxm), (d4kua), (d4kub), d4luc, d4lxh, d4mfm, (d4mpr), (d4nro), (d4nuz), (d4nyz), (d4raz), (d4rdp), (d4rfp) — 2 razy, (d4wdm) — 2 razy, d4wum, (d4uaj), (d4xxx), (d4zyx),

Nowa-Zelandja: (z12ab) — 2 razy, (z12bg), (z12ci),

Polska: (sp1ah) — 2 razy, (sp1at) — 2 razy, (sp1an), (sp1ax), (sp1lm), (sp3ha) — stałe połączenie foniczne, (sp3fy), (sp3kc), (sp3ln) — 2 razy, (sp3mb) — 3 razy, (sp3mk) 2 razy, (sp3ol), sp3fi-fone, (pl80), (pl-157), (pl-198) — stałe połączenie foniczne, (pl-413),

Rosja: (eu2fv), (eu2kf), (eu3kew), (eu5ex), (eu5fd), eu5kad, eu5kaj, (eu6kai), eu6kan, (eu9kae), eu9kak, (xeu2kf), (xeu5aw), (xeu9kab), (xeucskw),

Rumunja: (cv5bi), (cv5cb), (cv5xw),

Syberja: (au3ea),

Stany Zjednocz.: w1cpf, w2azo, w2cjt, w2cmz, w2zc, w1ajm, w4ei,

Szwecja: (sm7rv), sm7vf, sm7yg,

Szwajcarja: (hb9v), (hb9q),

Węgry: (haf2d), (haf2g), (haf3bs), (haf3cs) — 2 razy, haf3cx, (haf3kz), (haf3wr), (haf6d) — 2 razy, (haf9g) — 4 razy,

Włochy: (i1id).

Redaktor naczelny: Dr. WIKTOR TYCHOWSKI.
Redaktor techniczny: WŁADYSŁAW MATZKE.
Redaktor odpowiedzialny: ADAM LIGĘZA.

Drukarnia Mieszczańska, Lwów, ul. Piekarska 17.